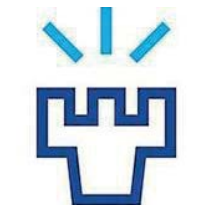

RETNINGSLINJE

OM KOMPETENCEUDVIKLING AF KLINISKE SYGEPLEJEMENTORER

UNIVERSITY
OF OULU

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Erasmus+

Denne EU-retningslinje har til formål at styrke kliniske sygeplejementorers kompetenceudvikling, som kan forbedre sundhedssystemers modstandsdygtighed i EU-lande. Retningslinjen er baseret på kritisk evalueret forskningsmateriale og er blevet udviklet i løbet af årene 2018-2021 gennem Erasmus+-projektet - Quality Mentorship for Developing Competent Nursing Students (QualMent) under ledelse af et internationalt team af eksperter med omfattende viden og ekspertise inden for mentorskab.

Følgende forfattere har bidraget til udarbejdelsen af dette dokument:

Ashlee Oikarainen¹, Dr. Kristina Mikkonen¹, Erika Juskauskienė², Dr. Maria Kääriäinen¹, Veera Kaarlela¹, Dr. M. Flores Vizcaya-Moreno³, Dr. Rosa M Pérez-Cañaveras³, Dr. Paul de Raeve⁴, Dr. Boris Miha Kaučič⁵, Dr. Bojana Filej⁵, Dr. Olga Riklikienė²

Dette dokument er blevet gennemgået af ekspertpaneler i Belgien, Finland, Litauen, Slovenien og Spanien.

¹University of Oulu, Research Unit of Nursing Science and Health Management, Finland; ²Lithuanian University of Health Sciences, Litauen; ³University of Alicante, Faculty of Health Sciences, Spanien; ⁴European Federation of Nurses Associations, Belgien; ⁵College of Nursing in Celje, Slovenien

Denne retningslinje blev udviklet med støttet gennem finansiering fra Europa-Kommissionen. Forfatterne har givet oplysningerne i dette dokument, og oplysningerne repræsenterer ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens beslutninger eller dennes erklærede politik.

Dette dokument er tilgængeligt på QualMent-projektets websted: <https://www.qualment.eu/>

RESUMÉ OVER RETNINGSLINJEN

Baggrund: En betydelig del af sygeplejerskeuddannelsen gennemføres i kliniske undervisningsmiljøer. Kliniske sygeplejementorer har en vigtig rolle i at understøtte sygeplejestuderendes faglige kompetenceudvikling. Mentorer, der opnår kernekompetencer inden for mentorskaber, kan bedre støtte sygeplejestuderende i at opnå de otte kompetenceområder, der er defineret i Direktiv 2013/55/EF artikel 31.

Formål: At give anbefalinger om udviklingen af kliniske sygeplejementorers kompetence i at vejlede sygeplejestuderende i klinisk undervisning (praktik).

Mål: 1) At fremme og understøtte effektiv mentorpraksis, 2) at forbedre mentorernes kompetenceudvikling samt 3) at forbedre sygeplejerskeuddannelsen på internationalt niveau gennem mentorordninger af høj kvalitet og kliniske undervisningsmiljøer for sygeplejestuderende.

Målgrupper: Kliniske sygeplejementorer, sygeplejepædagoger og uddannelsesorganisationer,

sygeplejeledere på alle niveauer, andet sundhedspersonale, sygeplejestuderende, bachelor- og postgraduatstuderende, nationale sygeplejerskeforeninger, sygeplejefaglige tilsynsorganer, politikere og politiske beslutningstagere.

Anbefalinger: Lande over hele kloden bør fortsætte med at søge efter løsninger på udfordringer i forbindelse med opretholdelse af en bæredygtig sygepleje. Sikring af kliniske undervisningsmiljøer af høj kvalitet samt støtte af mentorers kompetenceudvikling i vejledning af sygeplejestuderende er fortsat vigtige strategier for at forbedre rekruttering, fastholdelse og dimission af kompetente sygeplejestuderende. Styrkelse af mentorskaber af høj kvalitet bør prioriteres på medlemsstaternes politiske dagsorden sammen med kravet om, at kliniske mentorer i alle sundhedsinstitutioner deltager i struktureret mentoruddannelse.

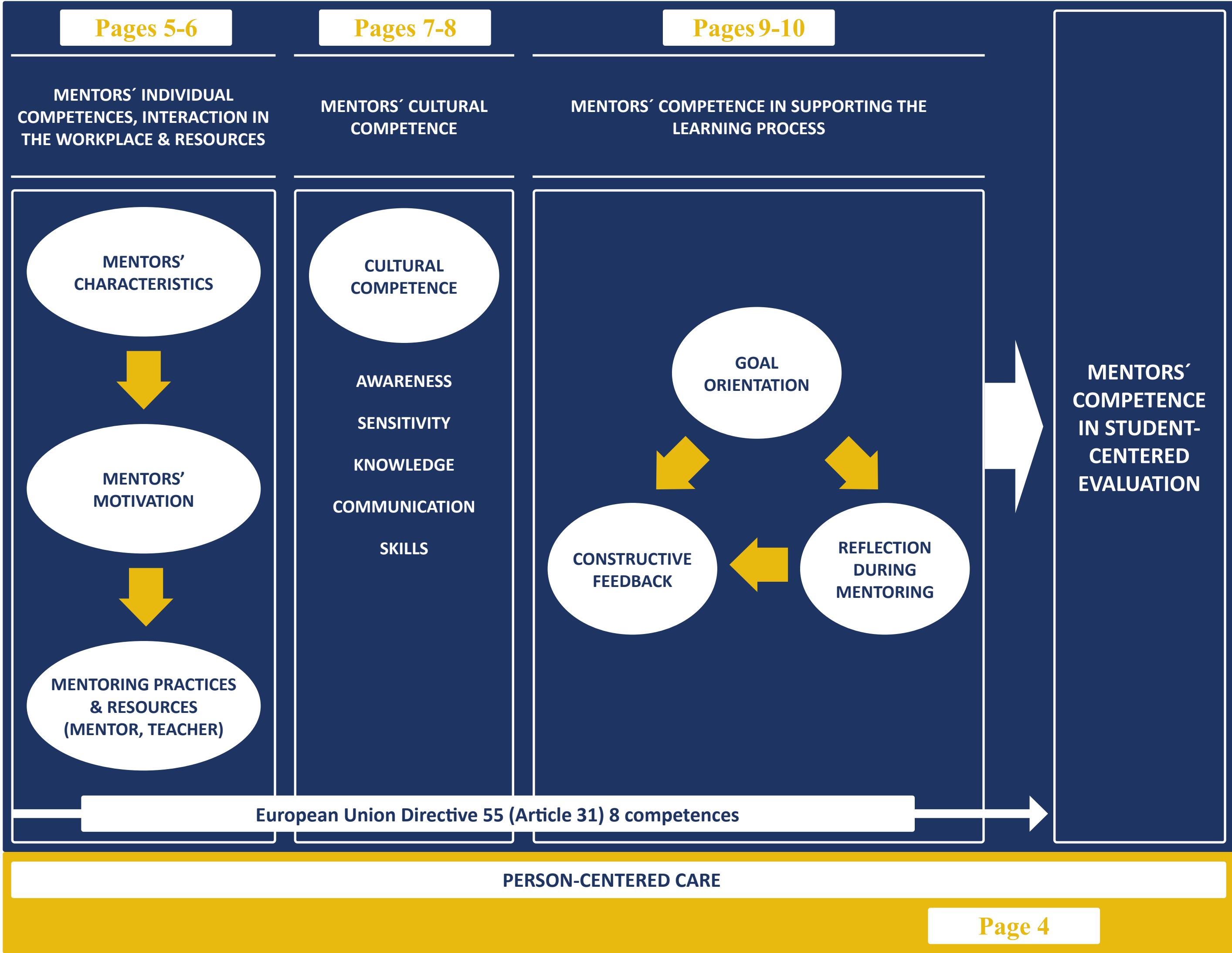
1 Mentorkompetence

Denne retningslinje er designet til at støtte dig i din rolle som klinisk sygeplejementor, og den beskriver dit ansvar og muligheder for at støtte sygeplejestuderendes læring. Betydningen af rollen som klinisk sygeplejementor og realiseringen af kvalitets-mentorskab kan ikke understreges for meget. Kliniske undervisningsmiljøer af høj kvalitet er afgørende for at forberede fremtidens bæredygtige sygeplejerske. Det er i disse miljøer, at eleverne anvender deres viden, lærer nøglekompetencer og opnår den kompetence, der er nødvendig for at udøve sygepleje.

The evidence-based clinical mentors’ competence model (Mikkonen et al., 2019) skitserer de centrale komponenter i mentorkompetence. Kliniske sygeplejementorer fungerer som rollemodeller for elever og har mulighed for at indgyde faglige værdier og integritet under kliniske rammer. De støtter eleverne i at praktisere sikker, personcentreret pleje, der er i overensstemmelse med Direktiv 2013/55/EF artikel 31 (side fire).

Mentorkompetence består af 1) mentors individuelle kompetencer, 2) kulturelle kompetencer inden for mentorskab og 3) kompetence i at understøtte elevernes læringsproces (side fem til 10). Anbefalinger til vejledning i kliniske undervisningsmiljøer findes på side 10 til 11 i dette dokument.

The evidence-based clinical nurse mentors’ competence model (Den evidensbaserede kliniske sygeplejementors kompetencemodel)

2 Grundlag for mentorskab

Mentorer har ekspertise på både det kliniske område, de arbejder inden for, og i deres pædagogiske tilgang til at understøtte sygeplejestuderendes læring. Mentorer er ikke kun kliniske eksperter, men fungerer som rollemodeller for elever og hjælper dem med at udvikle sig til fagfolk, der er kompetente til at levere sikker og personcentreret pleje af høj kvalitet.

2.1 Evidensbaseret mentorskab af høj kvalitet

Mentorer er ansvarlige for at vejlede elever på en evidensbaseret måde. Elementerne i evidensbaseret vejledning er defineret nedenfor.

What is needed to ensure that mentoring is of high-quality and evidence-based?

Realiseringen af et mentorskab af høj kvalitet kræver udvikling af praksis, der bedre imødekommer sygeplejestuderendes behov og fremmer deres faglige identitet som sygeplejersker. En undersøgelse foretaget i fire central-/østlige EU-medlemsstater viste, at sygeplejestuderende var meget tilfredse med deres kliniske undervisningsoplevelser, og størstedelen af eleverne mente, at deres mentor var

et vigtigt fagligt forbillede (Antohe et al., 2015). Det blev anbefalet, at der tilbydes fortsatte faglige udviklingsprogrammer om mentorskab til plejepersonalet på grund- og avanceret niveau.

2.2 Personcentreret pleje

Mentorer understøtter elevernes faglige vækst i at blive ansvarlige fagfolk, der integrerer tilgangen til personcentreret pleje i sygeplejepraksis. Tilgang er det primære fokus for elevernes kliniske læringsproces. Det er vigtigt, at mentorer er kompetente til at vejlede elever i bevidst at indføre enkeltpersoner, familiers og lokalsamfunds perspektiver i kliniske ræsonnementer og beslutningsprocesser.

2.3 European Federation of Nurses Associations (EFN) kompetenceramme

Kliniske mentorer skal støtte eleverne på en sådan måde, at de opnår de otte kompetenceområder, der er defineret i Direktiv 2013/55/EU artikel 31, som omfatter: [\(klik her for flere detaljer\)](#)

- kompetence til uafhængigt at diagnosticere den sygepleje, der kræves ved hjælp af den nuværende teoretiske og kliniske viden, og til at planlægge, organisere og implementere sygepleje ved behandling af patienter,
- kompetence til at effektivt samarbejde med andre aktører i sundhedssektoren, herunder deltagelse i praktisk uddannelse af sundhedspersonale,
- kompetence til at hjælpe enkeltpersoner, familier og grupper mod sund livsstil og egenomsorg på grundlag af den opnåede viden og færdigheder,
- kompetence til selvstændigt at iværksætte livreddende foranstaltninger og udføre foranstaltninger i kriser og katastrofer,
- kompetence til selvstændigt at rådgive, vejlede og støtte dem, der har behov for pleje, samt deres støttepersoner,
- kompetence til selvstændigt at sikre sundheds- og sygeplejens kvalitet og til at evaluere sundheds- og sygeplejen,
- kompetence til at kommunikere vidtspændende og professionelt og til at samarbejde med personer fra andre faggrupper inden for sundhedssektoren,
- kompetence til at analysere plejekvaliteten for at forbedre deres egen professionelle praksis som plejeplejerske.

3 Mentorers individuelle kompetencer og interaktion på arbejdspladsen

3.1 Mentors individuelle kompetencer

De kliniske mentors personlige egenskaber og motivation har stor indflydelse på udviklingen af et vellykket mentor-elevforhold. Mentorer spiller en central rolle i at integrere elever i arbejdsmiljøer og i tværprofessionelle sundhedsteams. Mentorer skal være fortrolige med mentorpraksis og om de tilgængelige ressourcer, der findes til mentorskaber. Mentorer inddrager alle relevante interessenter såsom sygeplejepædagoger, elever og andre medarbejdere i mentorprocessen.

Vigtige egenskaber ved kliniske mentorer omfatter:

- tillid til personlig kompetence til at udføre sygeplejeopgaver og opfylde ansvaret for at være mentor,
- evne til at skabe et understøttende klima for læring,
- initiativ til at styrke relationer og samarbejde med eleven og sygeplejerskepædagogen,
- kompetence til at integrere elever i sundhedsteams og introducere elever til kolleger,
- villighed til regelmæssigt at diskutere elevernes læringsoplevelser,
- evne og vilje til at udtrykke en empatisk holdning til mentorskab og personcentreret pleje,
- forståelse af mentorens egen rolle og ansvar i elevernes læringsproces.

Motivation til vejledning af elever kan ses i:

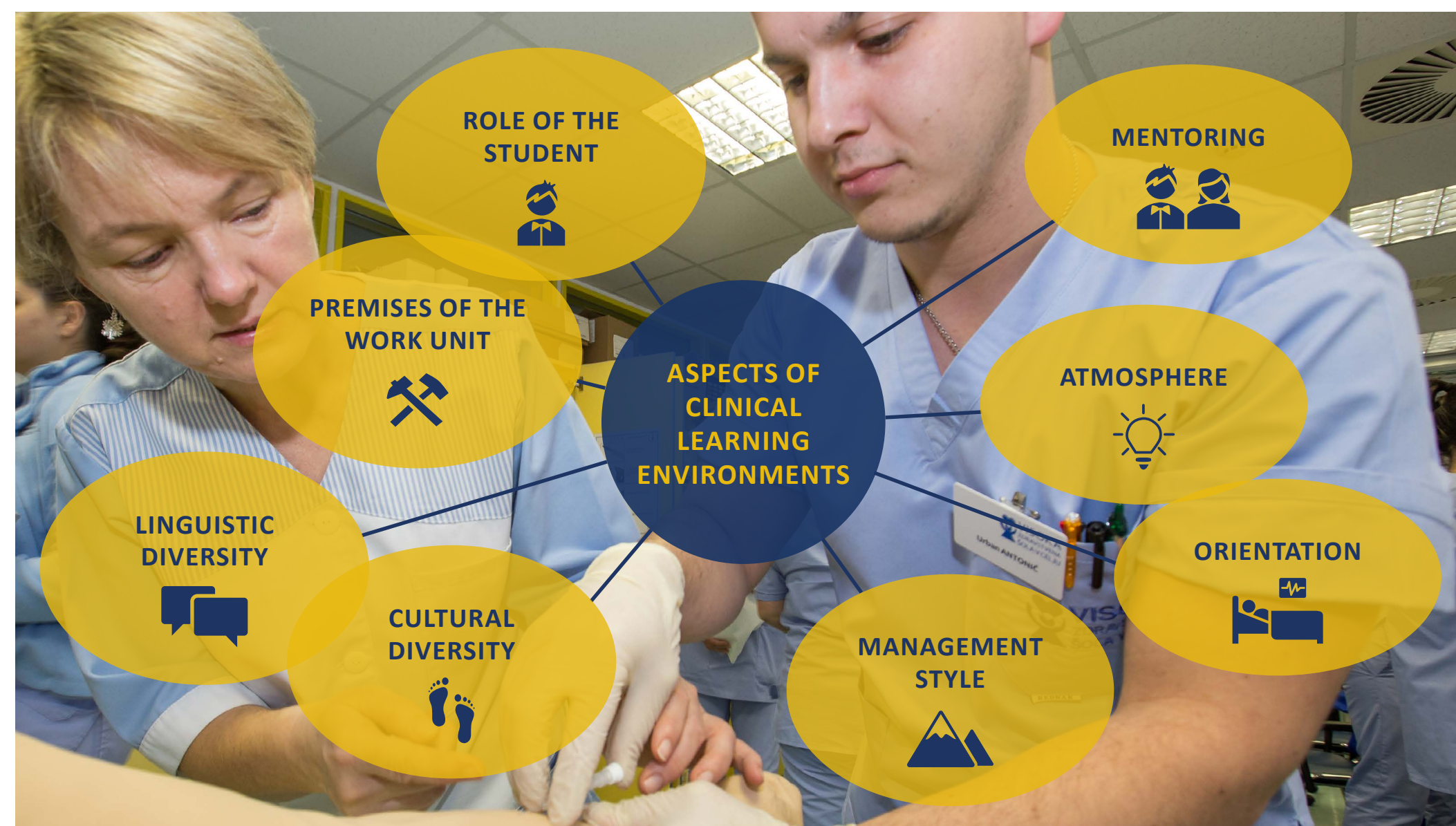
- mentorens vilje til at vejlede elever og interesse for at lære eleverne at kende,
- anerkendelse og forståelse for den betydning, motivation har for elevernes læring,
- mentorens kontinuerlige bestræbelser på at udvikle sig som mentor,
- mentorens evne til at identificere sit eget motivationsniveau som mentor samt elevernes motivation for at lære,

Mentorer skal være fortrolige med mentorpraksis og om de tilgængelige ressourcer, der findes til mentorskaber. Alt dette er en vigtig del af mentorordningens succes. Dette inkluderer:

- viden om mentorpraksis inden for egen organisation og videre
- viden om elevernes nuværende kompetenceniveau, deres uddannelsesmæssige kontekst og baggrund,
- evnen til effektivt at samarbejde med sygeplejerskepædagogen og genkende, når der er behov for yderligere kontakt,
- forståelse af de ressourcer, mentorer har til rådighed for at støtte dem i deres mentorrolle,

3.2 Mentors rolle i kliniske undervisningsmiljøer af høj kvalitet

Mentorers piller en central rolle i vedligeholdelsen af kliniske undervisningsmiljøer, der er fysisk, socialt og følelsesmæssigt sikre. Billedet herunder definerer vigtige aspekter i kliniske undervisningsmiljøer. Eleverne kommer fra forskellige kulturelle og sproglige baggrunde, og det er vigtigt at bevare respekten for disse forskelle. Yderligere centrale aspekter af kliniske undervisningsmiljøer omfatter præmisser for arbejdsenheden, elevens rolle, mentorskabet, atmosfæren, orientering og ledelsesstil. Det er vigtigt, at organisationer og alle fagfolk inden for sundhedsteams forpligter sig til at bevare elevernes sikkerhed.

Et mentorskab af høj kvalitet kan påvirke den type fagpersoner, der kommer ind i sygeplejefeltet og hjælpe med at øge fastholdelsen af fagfolk.

3.3 Tips til maksimering af positive læringsoplevelser og resultater for elever som en organisation

Tip #1 Integrer positive mentorpraksis i organisationskulturen i sundhedsmiljøer.

Tip #2 Gør en bevidst indsats for at integrere eleverne i arbejdsmiljøer og i tværfaglige sundhedsteams.

Tip #3 Styrk mentor-elev-sygeplejerske-pædagog samarbejde, da det kan hjælpe eleverne med at lykkes i klinisk undervisning.

Tip #4 Anerkend kerneegenskaberne for nye generationers (Millennials og Generation Z) elever for at overveje, hvordan man med succes kan engagere sig i og coache disse elever.

Tip #5 Brug lærings- og videns teknologier og case studier under vejledning til at forbedre elevernes læringsproces.

3.4 Tips om aktiviteter, der kan integreres i mentoruddannelse

Tip #1 Fremhæv vigtigheden af at give sygeplejestuderende tid til at orientere sig i det nye kliniske undervisningsmiljø. Kliniske mentorer kan reflektere over, hvordan de kan hjælpe eleverne med at føle sig velkomne og trygge.

Tip #2 Når de praktiserer relevante sygeplejefærdigheder, skal eleverne understøttes, og kliniske mentorer skal sikre, at faglige standarder opretholdes. Kliniske mentorer kan dele erfaringer med strategier, der bruges, mens de coacher elever i planlægning og vurdering af patientpleje.

Tip #3 Integrer strategier i mentoruddannelse, der hjælper kliniske mentorer med at udvikle forholdet mellem elev og mentor og andre kompetenceområder, der er afgørende for effektiv vejledning i kliniske undervisning.

4 Mentorers kulturelle kompetence

4.1 Udvikling af mentors kulturelle kompetence inden for mentorskab

Under klinisk undervisning står sygeplejestuderende med forskellige kulturelle og sproglige baggrunde ofte over for udfordringer relateret til disse kulturelle forskelle og sprogbarrierer. Den kliniske sygeplejementors rolle kan være udfordrende og kræve særlig opmærksomhed på udviklingen af mentorers kulturelle kompetence inden for mentorskabet. Behovet for uddannelsesmæssigt at forberede mentorer i at levere kulturelt passende mentorskab og til at imødekomme elevernes faglige læringsbehov er essensen.

4.2 Definition af kulturel kompetence inden for vejledning

Kulturel kompetence er blevet defineret som en “kompleks videnshandling baseret på kritisk refleksion og handling, som sundhedspersonalet trækker på for at give kulturelt sikker, kongruent og effektiv pleje i partnerskab med enkeltpersoner, familier og lokalsamfund, der lever sundhedsoplevelser, og som tager hensyn til plejens sociale og politiske dimensioner” (Blanchet Garneau and Pepin, 2015, s. 12). Kulturel kompetence inden for vejledning defineres som “den proces, hvor fakultetsmentoren løbende stræber efter at opnå evnen og tilgængeligheden til effektivt at vejlede inden for elevens/ menteens kulturelle kontekst” (Campinha-Bacote, 2010, s. 131).

Mentorers kulturelle kompetence omfatter følgende egenskaber.

- • kulturel bevidsthed, følsomhed og viden
- • interkulturel kommunikation og interaktion
- • kulturelle færdigheder og evnen til at skabe et kulturelt sikkert undervisningsmiljø.

4.3 Mentorskab af forskellige sygeplejestuderende

Specifikke kompetencer, der kræves for at give kulturelt kongruent personcentreret pleje og kulturbevidst mentorskab til kulturelt og sprogligt forskellige elever, er defineret nedenfor.

kulturel bevidsthed, følsomhed og viden:

- lyst og engagement til at integrere, vejlede og støtte kulturelt og sprogligt forskelligartede elever,
- kendskab til egen kulturelle baggrund,
- refleksion over, hvordan ens egen kultur og trossystem påvirker ens handlinger som professionel og interaktioner med andre,
- villighed til at opgive mulige fordomme og holdninger til patienter/klienter eller elever og til at udvikle kulturel følsomhed,
- anerkendelse af betydningen af kulturel accept af kulturelt forskellige patienter/klienter og elever,
- fremme en imødekommende holdning til forskellige kulturer og syn på omsorg,
- respekt for mangfoldighed i personcentreret omsorg og i vejledning af elever,

interkulturel kommunikation og interaktion:

- have færdighederne til at engagere sig i effektiv kommunikation og til at interagere med kulturelt forskellige patienter/klienter og elever,
- have forståelse for kulturens virkninger på mønstre af verbal og nonverbal kommunikation,

Kulturelle færdigheder inden for sygepleje og mentorskab:

- have færdigheder til at håndtere kulturelt udfordrende situationer i personcentreret pleje og i mentorskab,
- færdigheder til komfortabelt og effektivt at arbejde med kulturelt mangfoldige elever, samtidig med at de forstår deres individuelle læringsbehov og kommunikationsstile,
- sikre, at den kulturelt mangfoldige elev er i stand til at fungere i sundhedsvæsenet og give sikker, kulturelt kongruent pleje til patienten/klienten

4.4 Tips til aktiviteter, der kan integreres i kulturel kompetenceundervisning for mentorer

Tip #1 Kliniske mentorer reflekterer over deres rolle i at hjælpe den kulturelt og sprogligt diverse elev med at overvinde udfordringer ved klinisk undervisning og om deres rolle i at støtte elevens integrations- og tilpasningsproces.

Tip #2 Kliniske mentorer identificerer og definerer attributterne for kulturel kompetence i mentorskab og bruger disse til at planlægge deres personlige udvikling inden for kulturel kompetence.

Tip #3 Kliniske mentorer reflekterer over deres egen personlige kulturelle baggrund, og hvordan deres eget værdi- og trossystem kan have indflydelse på multikulturelle møder.

Tip #4 Kultur har ofte en effekt på mønstre af verbal og nonverbal kommunikation. Kommunikationsvanskeligheder er blevet rapporteret som værende stressende for både elever og mentorer. Integrer indhold om, hvordan elevernes faglige sproglige udvikling og færdigheder i det lokale sprog kan understøttes. Overvej at udnytte ekspertisen fra sprogeksperter til at udvikle indhold vedrørende emnet.

Tip #5 Kliniske mentorer spiller en afgørende rolle for at tilsikre sikre, kulturfølsomme kliniske undervisningsmiljøer, der understøtter kulturelt og sprogligt forskelligartede elevers læring. Mentorer skal tage øjeblikkelig handling for at imødegå mulige fordomme, stereotyper og racisme i kliniske undervisningsmiljøer. Opret simuleringsøvelser, hvor kliniske mentorer kan øve deres kulturelle færdigheder i forskellige mentorscenarier fra det virkelige liv.

Tip #6 At vejlede kulturelt og sprogligt forskelligartede elever kan være stressende og tidskrævende. Kliniske mentorer kan tænke på, hvordan de kan få den støtte, de har brug for til at lykkes i deres rolle.

Tip #7 Lad stemmen og oplevelserne fra kulturelt og sprogligt forskelligartede elever blive hørt. Integrer strategier i mentoruddannelse såsom videoer, digitale historier, interviews eller paneldiskussioner med elever.

5 Mentoreres kompetence i at støtte elevers læringsproces

5.1 Vurdering af sygeplejestuderendes kliniske kompetence

Vurdering af sygeplejestuderendes kliniske kompetence er kompleks og udfordrende for både mentorer og sygeplejerskepædagoger. Det er ekstremt vigtigt at bevare objektiviteten under processen med at finde ud af, om eleven har opnået nødvendige kompetencer eller ej. Det tilskyndes at anvende effektive vurderingsmetoder og pålidelige og gyldige vurderingsværktøjer.

Mentorer kan overvinde vurderingsudfordringer ved bevidst at støtte elevernes læringsproces gennem hele den kliniske undervisning. Mentoren og eleven reflekterer løbende over klinisk læring og om resultater opnået under klinisk undervisning.

5.2 Elevcentrering under evaluering

En elevcentreret tilgang til evaluering kan lettes, når mentoren lykkes med at integrere den følgende kontinuerlige cyklus i daglig mentorpraksis.

1. Mål-orientering
2. Refleksion under vejledning
3. Konstruktiv feedback

5.3 Mål-orientering i vejledning

Mål-orientering i mentorskab betyder, at mentor og elev arbejder sammen som et team, så eleven kan nå de læringsmål, der er sat for den kliniske undervisning. Det er vigtigt, at mål er klart defineret i starten af elevens kliniske undervisning. Mentorer bør have viden om de kompetencer, sygeplejestuderende skal opnå og om, hvordan de kan støtte eleverne i at opnå disse kompetencer.

Mentorer kan støtte eleverne i at sætte deres læringsmål ved at:

- forklare kliniske aktiviteter og interventioner, der kan gennemføres i løbet af den kliniske undervisning
- ved at henvise til de læringsmål og vurderingskriterier, der er fastsat af uddannelsesorganisationen for den pågældende kliniske undervisning,
- identificere elevens kompetenceniveau inden starten af den kliniske undervisning og lave en plan for at hjælpe kompetenceudvikling gennem tildeling af passende opgaver,
- sikre, at eleven sætter kortsigtede og langsigtede mål, der er specifikke, målbare, opnåelige, relevante og tidsbundne.

5.4 Refleksion under vejledning

Refleksion under vejledning betyder, at mentoren tilskynder eleven til kritisk at reflektere over eksempelvis, hvordan kliniske opgaver blev udført, eller hvordan eleven lykkedes i interaktioner med klienter. Mentoren og eleven går i gang med regelmæssige reflekterende diskussioner.

For at fremme effektiv refleksion under vejledning bør mentorer

- skabe en sikker atmosfære, hvor diskussion om læringsoplevelser åbent kan deles mellem mentoren og eleven,
- bede eleven om at besvare spørgsmål i hele den kliniske undervisning og tilskynde eleven til at reflektere over deres egne handlinger og udviklingsområder,
- integrere forskellige metoder til at forbedre elevens selvrefleksion og refleksion over læring med jævnaldrende,
- bruge en struktureret tilgang til at fremme gensidig dialog med eleven. For eksempel kan du dagligt bede eleven om at fortælle, hvordan dagen gik, hvad eleven lærte, og hvad eleven ser frem til at lære mere om.

5.5 Giver konstruktiv feedback

Konstruktiv feedback, der er rettidig, nyttig og givet ofte tilskynder og motiverer eleverne til at videreudvikle deres faglige kompetence.

Det er ikke altid let at give konstruktiv feedback. Vær empatisk overfor eleven og husk, at eleven har brug for tid til at lære og udvikle sig til at blive en kompetent sygeplejerske. Det er vigtigt, at mentorer også beder om feedback fra eleverne om deres mentorkompetence og bruger dette til at udvikle deres egen kompetence.

De vigtigste barrierer for at give effektiv feedback

- Manglende specificitet, når der gives feedback. Sætninger som “Du skal være mere proaktiv” giver ikke eleven tilstrækkelige detaljer, som eleven har brug for til at skabe en løsning til at blive mere proaktiv.
- Giver den forkerte type feedback. Når en elev har mindre erfaring med at løse en bestemt opgave, har han/hun brug for mere positiv feedback. Når elevens erfaringsniveau vokser, kan konstruktiv feedback hjælpe med at forbedre den professionelle præstation.
- At give feedback i de forkerte rammer, for eksempel at give feedback til en elev under et teammøde med andre elever eller medarbejdere, kan være stressende og forårsage forlegenhed.
- En overflod af konstruktiv kritik eller overdreven negativ feedback kan hæmme effektiv klinisk læring. Kliniske mentorer bør overveje, hvad der er det ideelle forhold mellem positiv og negativ feedback for at forbedre interpersonelle relationer.

5.6 Tips om aktiviteter, der kan integreres i mentoruddannelse

Tip #1 Introducer vigtige spørgsmål i forbindelse med evaluering af elevernes læringsproces. Præsenter forskellige vurderingsscenarier fra det virkelige liv for kliniske mentorer, og bed dem om at tænke på strategier til at overvinde vurderingsudfordringer.

Tip #2 Kliniske mentorer kan dele erfaringer med at opretholde kommunikationstrekanten mellem sygeplejepædagogen, sygeplejestuderende og mentoren - hvilket kan medvirke til at undgå følelser af at arbejde isoleret.

Tip #3 Støt kliniske mentorer til at identificere elevernes individuelle læringsbehov og til at identificere aspekter, der er væsentlige for at skabe effektive kliniske undervisningsmiljøer. Giv forskellige eksempler fra det virkelige liv og tips om, hvordan du understøtter elevernes læringsproces gennem hele den kliniske undervisning.

Tip #4 Hjælp kliniske mentorer med at føle sig bemyndiget til at etablere effektive mentorforhold, vurdere sygeplejestuderendes læring og skabe et sikkert miljø for læring.

Kvalitetsmentorskab giver eleverne velplanlagte læringsmuligheder, der indeholder forberedelse, støtte og coaching til eleven sammen med et passende tilsyn. Alt dette afhænger af elevernes forventninger, erfaringer og hvad der kræves af dem under deres placering for at imødekomme deres læringsresultater og opnå fastsatte kompetencer.

Klinisk uddannelse af høj kvalitet er centralt for forberedelsen af kommende almene sygeplejerske. Det er i disse miljøer, sygeplejestuderende er i stand til at integrere teori i klinisk undervisning og opnå de nødvendige kompetencer som beskrevet i bilag V til Direktiv 2013/55/EF.

Derfor er det grundlæggende, at sundhedsorganisationer inden for EU, der tilbyder sygeplejestuderende kliniske undervisninger, adresserer og implementerer det moderniserede Direktiv 2013/55/EF og sikrer, at læringsresultater i læreplaner er i overensstemmelse med Direktivet.

ANBEFALINGER OPFORDRER KLINISKE SYGEPLEJEMENTORER TIL AT:

- Se de fastsatte kriterier og retningslinjer, der understøtter implementering af kvalitetsmentorskab, og brug disse til at guide mentorprocessen.
 - Støt effektivt eleverne i at nå deres opstillede læringsmål og de otte kompetenceområder defineret i artikel 31 i Direktiv 2013/55/EF.
 - Opret og vedligehold en fysisk, socialt og følelsesmæssigt sikker atmosfære i kliniske undervisningsmiljøer.
 - Reflekter løbende over personlig mentorkompetence og planlæg strategier for at udvikle dig professionelt og som mentor.
 - Bed om konstruktiv feedback om personlig mentorkompetence fra elever og kolleger, og brug dette, mens du opretter strategier for kompetenceudvikling.
 - Facilitere samarbejde med sygeplejepædagoger fra uddannelsesorganisationer for at styrke sygeplejestuderendes læringsproces og opnåelse af læringsresultater.
-

ANBEFALINGER OPFORDRER SUNDHEDSORGANISATIONER TIL AT:

- Vurder det nuværende kvalitetsniveau i mentorskab regelmæssigt i organisationen.
 - Planlæg og implementer effektive strategier på et organisatorisk niveau, der forbedrer kvaliteten af mentorskab for sygeplejestuderende, der gennemfører klinisk undervisning.
 - Giv medarbejderne mulighed for at udvikle deres mentorkompetence i henhold til Evidence-Based Clinical Nurse Mentors' kompetencemodel (Mikkonen et al., 2019).
 - Støt medarbejdernes kontinuerlige faglige udvikling og sørg for, at de nødvendige ressourcer er på plads til effektiv vejledning. Tilbyd mentoruddannelse til alle medarbejdere, der vejleder elever. **Klik her** for yderligere oplysninger om en kursusramme for mentoruddannelse.
-

ANBEFALINGER OPFORDRER PÅ EU-NIVEAU OG NATIONALE INSTITUTIONER TIL AT:

- Inkluder emnet om styrkelse af kvalitetsmentorskab af sygeplejestuderende i politiske dagsordener for at opbygge modstandsdygtighed i sygeplejersken.
 - Tilsikre, at hver medlemsstat er forpligtet til at opstille kriterier, der muliggør kvalitetsmentorat af sygeplejestuderende, der gennemfører klinisk undervisning under tilsyn af kvalificerede mentorer.
 - Fremme brugen af EFN's kompetenceramme som et redskab til at lette implementeringen af artikel 31 i direktiv 2013/55/EF i sygeplejeplaner i hele EU.
 - Udvikle yderligere standarder og obligatorisk regulering gennem nationale love og læreplaner, hvorigennem kliniske sygeplejementorer kan støttes og uddannes i at levere kvalitetsmentor.
-

Ekspertevaluering af retningslinjen for udviklingen af kompetenceudvikling af kliniske sygeplejersker

I alt deltog 19 eksperter i evalueringen af retningslinjen. Den samlede feedback fra eksperterne var meget positiv, som illustreret gennem citaterne herunder.

‘Teoretisk konsekvent, rimelig og det logiske indhold i retningslinjer.’

‘Dette er et nyttigt og nødvendigt værktøj til standardiseret mentoruddannelse.’

‘Retningslinjerne har været korrekt og klart rettet til kliniske sygeplejersker og mentorer. Retningslinjerne er skrevet i henhold til den evidensbaserede kliniske mentors kompetencemodel og de otte kompetenceområder i henhold til de krav, der er defineret i Direktiv 2013/55/EF artikel 31. For at tilsikre at mentorer er kompetente til at vejlede elever i bevidst at indføre enkeltpersoner, familiers og lokalsamfunds perspektiver i kliniske ræsonnementer og beslutningsprocesser.’

‘Retningslinjerne er et meget godt metodisk værktøj for mentorer til at lette organisering og udvikling af mentoraktiviteter. Retningslinjen indeholder en detaljeret beskrivelse af mentorpraksis, rådgivning til elever, refleksionens betydning, overvejelse af kulturelle forskelle og tips til passende kommunikation.’

‘De tips, der er givet i hvert kapitel, er virkelig værdifulde, og jeg synes, at retningslinjerne hovedsageligt bør baseres på de detaljerede metoder, der er fokuseret på KNOW HOW allerede-praktiserende mentorer, dagligt kunne forbedre deres kompetencer, og på HVORDAN uddannelsesorganisationer bør vurdere mentors individuelle og kulturelle kompetencer.’

‘Retningslinjerne er visuelt pænt designet. Der er nyttige tabeller og figurer, der afspejler de vigtigste aspekter i forbindelse med retningslinjens indhold.’

‘Indholdet er konsistent, ikke overbelastet og let komplementært.’

‘Billedet er attraktivt og let at forstå.’

Referencer

Antohe, I., Riklikiene, O., Tichelaar, E., & Saarikoski, M. 2016. Klinisk uddannelse og uddannelse af sygeplejersker i fire moderat nye EU-lande: Vurdering af elevernes tilfredshed med undervisningsmiljøet. *Nurse education in practice*, 17, 139–144. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2015.12.005>

Blanchet Garneau, A., & Pepin, J. 2015. Cultural competence: a constructivist definition. *Journal of Transcultural Nursing*, 26, 9–15. <http://dx.doi.org/10.1177/1043659614541294>

Campinha-Bacote, J. 2010. A culturally conscious model of mentoring. *Nurse Educator*, 35(3), 130–135. <https://doi.org/10.1097/NNE.0b013e3181d950bf>

EU Directive 2013/55. 2013 Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2013/55/EF. Den Europæiske Unions Tidende. <https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:354:0132:0170:da:PDF>

Immonen K., Oikarainen A., Tomietto M., Kääriäinen M., Tuomikoski A.M., Kaučič B.M., Filej B., Riklikiene O., Vizcaya-Moreno F.M., Pérez-Cañaveras R.M., De Raeve P., Mikkonen K., 2019. Assessment of nursing students' competence in clinical practice: a systematic review of reviews. *International Journal of Nursing Studies*. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2019.103414>

Mikkonen K., Tomietto M., Cicolini G., Kaucic B.M., Filej B., Riklikiene O., Juskauskienė E., Vizcaya-Moreno M.F., Pérez-Cañaveras R.M., De Raeve P., Kääriäinen M., 2019. Development and testing of an evidence-based model of mentoring nursing students in clinical practice. *Nurse Education Today*. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2019.104272>

Mikkonen K., Tomietto M., Kääriäinen M., Oikarainen A., Tuomikoski A.M., Riklikiene O., Juskauskienė E., Vizcaya-Moreno M.F., Pérez-Cañaveras R.M., De Raeve P., Filej B., Plazar N., Čuk V., Kaučič B.M. 2019. Development of an evidence-based nurse mentor's competence model. QualMent EU-project. Celje. CIP - Kataložni zapis o publikaciji. Univerzitetna knjižnica Maribor, Slovenien. ISBN 978-961-6889-35-3

Pramila-Savukoski S., Juntunen J., Tuomikoski A.M., Kääriäinen M., Tomietto M., Kaučič B.M.,

Filej B., Riklikiene O., Vizcaya-Moreno M.F., Pérez-Cañaveras R.M., De Raeve P., Mikkonen K., 2019. Mentors' self-assessed competence in mentoring nursing students in clinical practice: a systematic review of quantitative studies. *Journal of Clinical Nursing*. <https://doi.org/10.1111/jocn.15127>